Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Corneliu Guzun)
Dosarul nr. 3a-586/23
2-22088323-02-3a-04052023

D E C I Z I E

12 iulie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Grigore Dașchevici și Ecaterina Palanciuc
Grefier Alin Andrieș

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 ianuarie 2023, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Consiliului pentru Egalitate (Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității), privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

c o n s t a t ă:

În data de 22 iunie 2022, ***** a înaintat o acțiune împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind anularea actului administrativ și obligarea la emiterea actului administrativ.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, aproximativ în luna martie a anului 2020, *****, ex-angajată a Serviciului de Informaţii şi Securitate, vizată în mai multe cauze penale şi concediată pe motive compromiţătoare, a fondat un grup criminal organizat care avea ca gen de activitate infracţională obţinerea ilegală a mijloacelor financiare, sub aparenţa unor relaţii civile sub forma răspunderii delictuale. Aşadar, ***** i-a atras în grupul său infracţional pe *****, ***** şi *****.

După împărţirea rolurilor şi organizarea activităţii infracţionale, ***** a depus o plângere în adresa Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării prin care, primind sugestii de la ceilalţi membri ai grupului criminal, şi-a arogat apartenenţa la grupul etnic romi, a falsificat o scrisoare şi a solicitat constatarea faptului discriminării, hărţuirii, etc. În context, făptuitorii urmăreau scopul creării împrejurărilor pentru ca ***** să poate înainta o acţiune în justiţie şi să obţină prin escrocherie de la ***** şi ***** mijloace financiare.

Prin decizia nr. 64/20 din 17.07.2020, Consiliul pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii, compus din: *****, ***** şi *****, a constatat că, faptele reprezintă hărţuire pe criteriu de origine etnică, recomandând lui ***** să aducă scuze în scris petiţionarei pentru expresiile discriminatorii şi ofensatoare prin intermediul aceleiaşi modalităţi sau mijloace prin care au fost răspândite şi neadmiterea unor astfel de expresii pe viitor.

Consiliul a recomandat lui ***** să aducă scuze în scris petiţionarei pentru expresiile

discriminatorii şi ofensatoare prin intermediul aceleiaşi modalităţi sau mijloace prin care au fost răspândite cu neadmiterea a unor astfel de expresii pe viitor. Asta în pofida faptului că, ***** nu a participat la examinarea cauzei, însă a semnat decizia, prin introducerea unor informaţii false într-un document oficial. În aceste împrejurări ***** şi ***** au contestat decizia Consiliului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 31 mai 2021, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă ***** şi ***** împotriva Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii şi terţul ***** privind anularea actului administrativ individual defavorabil. S-a anulat decizia Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii nr. 64/20 din 17.07.2020.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău au fost respinse apelurile depuse de către ***** şi Consiliul pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii. S-a menţinut hotărârea din 31 mai 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani, prin care a fost admisă acțiunea depusă de ***** şi ***** împotriva Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii, terţ ***** privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Aceiași soluţie a fost menţinută de Curtea Supremă de Justiţie Ia 08 iunie 2022 prin care a fost menţinută decizia Curţii de Apel Chişinău din 10 noiembrie 2021 şi hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 31 mai 2021. Astfel, din motive independente de voinţa membrilor grupului criminal organizat condus de *****, infracţiunea de escrocherie nu s-a consumat. Mai mult, din cauza activităţii administrative ilegale, inițiată la instigarea *****, în privinţa subsemnatului a fost iniţiată o procedură disciplinară, fiind încălcat dreptul său la prezumţia nevinovăţiei. Informaţia legată de constatarea faptului admiterii discriminării a fost difuzată în mass-media.

În data de 16 noiembrie 2021 în adresa Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării a fost expediată o cerere prealabilă, prin care s-a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală, care însă s-a dovedit a fi ineficientă şi lipsită de şanse reale de succes, fiind respinsă în data de 02 decembrie 2021. Conform art. 35 din Codul administrativ, autorităţile publice şi persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravenţional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activităţii administrative, în condiţiile legii.

Art. 60 alin. (3) Cod administrativ, indică că, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă.

Aşadar, în speţă, termenul începe să curgă din data de 10 noiembrie 2021, iar acţiunea se consideră depusă în termen. Subsecvent, se reţine că în răspunsul la cererea prealabilă nu a fost indicată corect calea de contestare.

Consideră că, i-au fost încălcate grav şi abuziv drepturile şi libertăţile fundamentale garantate de Constituţie şi de tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte ori când consecinţele acţiunilor ilicite comise sunt extrem de grave sau chiar iremediabile.

În asemenea circumstanțe, solicită anularea ca fiind ilegală deciziei Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii din 02 decembrie 2021 de refuz în acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală, obligarea emiterii unui actul administrativ cu privire la repararea prejudiciului moral

în mărime de 100 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 18 ianuarie 2023 acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

În data de 25 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice *****, a declarat apel nemotivat, iar în data de 05 iunie 2023 prin intermediul poștei terestre, cererea de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 ianuarie 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie adimisă acţiunea înaintată.

Întru susținerea apelului declarat, ***** a invocat motivele menționate mai sus întru susținerea acțiunii, invocând suplimentar că, hotărârea în cauză este una neîntemeiată și ilegală, invocând argumentele menționate întru susținerea acțiunii. Or, drepturile nepatrimoniale ale reclamantului, au fost afectate iremediabil, or faptul discriminării a fost constatat neîntemeiat.

Intimata Consiliului pentru Egalitate (Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității), fiind notificată despre depunerea apelului, prin referința din 06 iulie 2023, a solicitat respingerea apelului, din considerentul că hotărîrea instanței de fond este legală și întemeiată, care rezultă din aprecierea corectă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, cu aplicarea justă a normelor de drept material și procesual, iar argumentele invocate în apel nu poate fi reținute, deoarece au constituit obiect de examinare în prima instanță.

Întru susținerea opiniei sale a invocat că, instanța de fond corect a reținut că apelantul nu a demonstrat nici într-un mod, care este prejudiciul ce i s-a cauzat prin decizia 64/20 emisă de Consiliu, iar articolul din BIZLAW (portalul avocaturii de afaceri din Moldova), nu probează nici într-un mod pretențiile înaintate sau prejudiciile solicitate. Articolul conține informația cu caracter general fără a oferi posibilitatea de a identifica personale participante la cauza 64/20, iar remiterea deciziei 64/20 către Uniunea avocaților, Consiliul de etică şi disciplină, de asemenea nu poate constituie temei pentru solicitarea prejudiciilor. Mai mult ca atât, apelantul nu a prezentat, care au fost urmările sau soluțiile Consiliului de etică şi disciplină al Uniunii Avocaților.

Prin urmare, intimatul atrage atenția asupra faptului că, apelantul prin acțiunea și cererea de apel continue să răspândească cu bună știință informații mincinoase însoțite de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni, care defăimează membrii Consiliului *****, *****, *****, contrar normelor Codului deontologic al avocatului şi prevederile statutului profesiei de avocat.

În ședința de judecată în instanța de apel, apelantul ***** a pledat pentru admiterea apelului și casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acţiunea înaintată.

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul intimatului Consiliului pentru Egalitate (Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității), Melnic Iaroslava a pledat pentru respingerea apelului și menținerea în vigoare a actului

judecătoresc. Invocând argumentele expuse în acțiune și referința depusă în data de 06 iulie 2023.

Audiind participanții prezenți la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră apelul admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art.240 al.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă o decizie prin care respinge apelul.

Conform art.231 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art. 232 Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele dosarului completul judiciar atestă că, apelantul ***** nu au omis termenul de declarare a apelului prevăzut la art.232 Cod administrativ, întrucât a depus cererea de apel nemotivată în data de 25 ianuarie 2023 prin intermediul poștei electronice (f.d.217-220), iar cererea de apel motivat a fost depus în data de 05 iunie 2023 prin intermediul poștei terestre, fiind înregistrat în Cancelaria Curții de Apel în data de 08 iunie 2023, ori dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emis în data de 18 ianuarie 2023, iar hotărârea motivată a fost recepționată de către *****, în data de 20 aprilie 2023 (f.d.227), ceea ce denotă depunerea cererii de apel în termenul prevăzut la art.232 Cod administrativ.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară.

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administratival Curții de Apel Chișinău, menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiindsingurul mijloc prin care se dă posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost

auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (a se vedeacauza CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei).

Totodată, art. 238 din Codul administrativ, prevede că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Colegiul reține la caz că, procedura de contencios administrativ în prezenta speță a fost inițiată după intrarea în vigoare a Codului administrativ. Or, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320, care reieșind din prevederile art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 206 alin. (1) lit.b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Conform articolului 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.Însensularticolului220 alin.(1) din Codul administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Potrivit articolului 93 din Codul administrativ, (1) fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. (3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, în cadrul dezbaterilor judiciare atât în instanța de fond, cît și în instanța de apel s-a constatat că, în data de 20 martie 2020 ***** a depus în adresa Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității o plângere în temeiul art. 13 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, înregistrată la data de 20

martie 2020 cu nr. 513, prin care a solicitat constatarea faptei discriminatorii și rasism manifestate de *****, inclusiv întreprinderea măsurilor ce se impun în conformitate cu legislația națională. Astfel, în plângerea depusă la data de 20 martie 2020 ***** a indicat că la data de 04 ianuarie 2020, a remis lui ***** o cerere prealabilă, prin care a solicitat să-i fie aduse scuze publice, informarea conducerii țării și a altor autorități publice despre caracterul neveridic al informațiilor din denunțul expus în data de 10 octombrie 2018. Respectiv, la data de 15 ianuarie 2020, ***** a recepționat răspunsul semnat de către *****, în care acesta a menționat: „stigmatele Dvs., ca reprezentant al grupului etnic – romi, la nivel de subconștient vă tentează să comiteți noi infracțiuni de sustragere, motiv din care, față de persoana mea recidivați în materie de estorcare”.

Ulterior, în data de 29 mai 2020, ***** a depus o plângere suplimentară la cea inițială înaintată la data de 20 martie 2020, prin care a solicitat examinarea acțiunilor de instigare la discriminare şi însăşi discriminare, rasism, segregare rasială, manifestată nu doar de *****, dar şi de avocatul *****, cu întreprinderea măsurilor ce se impun în conformitate cu legislaţia naţională. În plângerea concretizată, ***** a invocat că, *****, în cererile și demersurile pe care le-a întocmit în susținerea lui *****, face referire la etnia romă într-o conotație negativă, şi anume că i se poate incrimina că este o infractoare, deoarece face parte din grupul etnic-romi.

Prin decizia nr. 64/20 din 17 iulie 2020 Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a constatat că, faptele invocate de către ***** reprezintă hărțuire pe criteriu de origine etnică. Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a recomandat lui ***** să aducă scuze, în scris, petiționarei *****, pentru expresiile discriminatorii şi ofensatoare, prin intermediul aceleași modalități, sau mijloace, prin care au fost răspândite, şi va depune toată diligența, pentru a nu admite astfel de expresii în viitor. Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a recomandat lui ***** să aducă scuze, în scris, petiționarei ***** pentru expresiile discriminatorii şi ofensatoare prin intermediul aceleași modalități sau mijloace prin care au fost răspândite şi va depune toată diligența pentru a nu admite astfel de expresii în viitor. O copie a prezentei decizii a fost remisă pentru considerare Consiliului pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova. Iar, ***** și ***** au fost obligați să informeze Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, în termen de 10 zile de la recepționarea prezentei decizii, despre măsurile întreprinse sau planificate pentru executarea recomandărilor formulate în decizie.

Considerând ilegală decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 64/20 din 17 iulie 2020, ***** și ***** au depus acțiunea în anularea acesteia, în data de 30.07.2020, care prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 31.05.2021, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19.11.2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 08.06.2022, a fost admisă, fiind anulată decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 64/20 din 17 iulie 2020.

Prin urmare, în data de 02 decembrie 2021, reclamantul/apelant a depus cerere către Consiliul pentru Egalitate (Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității) cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală, ca urmare a anulării, de către instanța de judecată, a deciziei Consiliului nr. 64/20 din 17.07.2020, care prin răspunsul Consiliului pentru Egalitate

(Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității) nr. 03/2393 din 02 decembrie 2021 a fost respinsă, nefiind constatate temeiuri legale pentru repararea prejudiciului moral (f.d.76-77).

Conform art.3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Art.5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod Administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Art. 208 alin. (3) Cod administrativ, prevede că, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Ca urmare, în data de 22 iunie 2022, ***** a înaintat o acțiune împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind obligarea la emiterea actului administrativ, care prin hotărîrea supusă apelului acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

consideră că, soluția primei instanțe este una legală și întemeiată.

În contextul pretenţiilor deduse judecării, instanţa de apel reţine că în temeiul art. 35 Cod administrativ, autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 19 din Codul civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Art. 2006 alin. (1) și (2) din Codul civil, indică că, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1).

Conform art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în raport cu normele legale citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, se aliniază soluției instanței de fond privind netemeinicia pretenției privind constatarea ilegalității decizia Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii din 02 decembrie 2021 de refuz în acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală și obligarea Consiliului pentru Prevenirea şi Eliminarea Discriminării şi Asigurarea Egalităţii să emită actul administrativ de acordare a despăgubirilor în mărime de 100 000 lei. Devreme ce, Completul judiciar reține la caz argumentul instanței de fond care just a stabilit că, decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 64/20 din 17 iulie 2020 care, fiind supus contestării judiciare, nu şi-a produs efectele împotriva reclamantului/apelantului, asigură, prin ea însăşi, restabilirea drepturilor despre care partea susține că i-au fost încălcate.

La acest capitol, Completul judiciar reține că, analizînd motivul anulării deciziei nr. 64/20 din 17 iulie 2020 invocat de instanțele de judecată și anume că, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității întemeiat a stabilit prezența elementelor constitutive ale discriminării sub forma hîrțuirii, prin remarcile expuse de către ***** și ***** în adresa *****, dar și prin comportamentul acestora, care a condus la crearea unui mediu intimidat, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, capabil să lezeze demnitatea ***** pe baza unui criteriu protejat și anume cel de etnie, însă au conchis anularea deciziei din motivul încălcării procedurii și anume termenelor de examinarea plîngerii *****.

În acest context, Completul judiciar conchide că, apelantul n-a prezentat careva probe,

ce ar confirma legătura cauzală între anularea actului administrativ și cuantumul prejudiciului moral solicitat de către apelant. Or, art.93 alin.(1) Cod administrativ indică că, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Cît privește referire apelantului la articolul de pe portalul ”Bizlaw”, cu titlul: ”Un avocat a ajuns în vizorul Consiliului pentru Egalitate pentru hărțuire pe criteriu de etnie”, Completul judiciar relevă că, argumentul dat nu denotă cauzarea unui prejudiciu moral, iar conținutul articolului conține informaţia cu caracter general, fără a oferi posibilitatea de a identifica identitatea avocatului.

Astfel, instanța de apel nu poate reține argumentele apelantului, deoarece ultimul interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Totodată, instanța de apel respinge ca neîntemeiat și argumentul apelantului precum că hotărârea primei instanțe este ilegală. Analizând conținutul hotărârii contestate, completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Prin urmare, Completul judiciar apreciază ca declarative argumentele apelantului indicate în cererea de apel, întrucât acestea nu atrag după sine anularea hotărârii primei instanțe. Or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanța inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de recurs expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Din considerentele enunțate, instanța de apel concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel conchide că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii n-a fost stabilit în instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de către *****, este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 ianuarie 2023, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către ***** împotriva Consiliului pentru Egalitate (Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității), privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 ianuarie 2023.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție.

Cererea de recurs se depune în termen de 30 de zile de la data notificării dispozitivului deciziei instanței de apel, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, iar motivarea recursului se prezintă în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, prin depunerea la Curtea Supremă de Justiție. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru

Judecător Grigore Dașchevici

Judecător Ecaterina Palanciuc